

תוכן עניינים

הקדמה לספר (כרכים ראשון ושני) מאת כב' השופט ניצן סילמן - שופט בית-המשפט המחוזי חיפה	1
פתח דבר	3
שער א': הסתלקות היורש מזכותו בעזבון - סעיף 6 לחוק הירושה	5
פרק א': הדין	5
פרק ב': כללי	7
פרק ג': צורתה של ההסתלקות	9
1. מבוא	9
2. נוסח תצהיר ההסתלקות	10
3. דוגמאות מהפסיקה	11
4. האם ניתן לוותר על דרישת הכתב הקבועה בסעיף 6(א) לחוק הירושה בנסיבות מסויימות?	12
פרק ד': הסתלקות מזכות בעזבון אפשרית עד לחלוקת העזבון	17
פרק ה': מועד השתכללות ההסתלקות	19
פרק ו': הסתלקות מחלקו בעזבון, כולו או מקצתו או ממנה	21
1. כללי	21
2. עצם ההסתלקות והויתור על זכות הירושה אינה מעידה על ויתורו של אותו אדם על כל חוב אחר שיש למנוח כלפי אותו יורש שויתר על חלקו	22
3. הלכה למעשה	25
פרק ז': מי שהסתלק מחלקו בעזבון, רואים אותו במידה שהסתלק כאילו לא היה יורש מלכתחילה	27
פרק ח': לטובת מי ניתן להסתלק	31
1. כללי	31
2. הסתלקות לטובת נכד	31
3. הסתלקות לטובת בן דוד	32
4. הסתלקות לטובת עזבון	33
5. האם הסתלקות יורשים מחלקם בעזבון לטובת אחי אימם - המורישה "תופסת" כאשר מצויים יורשים נוספים מבני דרגה ראשונה (כגון נכדים)?	34
6. האם יורש יכול להסתלק מחלקו של יורש אחר בירושה או שהמדובר בפעולה אישית בלבד?	35
7. יורש שהסתלק סתם	37

41	8. האם מי שהסתלקו לטובתו יכול להסתלק לטובת אחר? .....
	פרק ט': הסתלקות של קטין ושל מי שהוכרז פסול דין טעונה אישור בית-
43	המשפט .....
	1. פעולות טעונות אישור בית-המשפט - סעיף 7 לחוק הכשרות
43	המשפטית .....
43	1.1 כללי .....
44	1.2 סעיף 7 לחוק הכשרות למול סעיף 20 לחוק הנ"ל .....
	2. פעולות טעונות אישור בית-המשפט - סעיף 20 לחוק הכשרות
45	המשפטית .....
45	2.1 כללי .....
	2.2 פעולה משפטית בין הקטין לבין הוריו או קרובי הוריו, זולת
	קבלת מתנות הניתנות לקטין - סעיף 20(5) לחוק הכשרות
46	המשפטית .....
46	2.2.1 כללי .....
48	2.2.2 הגנת צד שלישי - סעיף 21 לחוק .....
48	3. הסתלקות מירושה על-ידי אפוטרופוס .....
48	3.1 כללי .....
	3.1 הסתלקות בעל (חסו) באמצעות אביו לטובת הורי אשתו
49	המנוחה .....
51	פרק י': מה דינה של הסתלקות על תנאי .....
55	פרק י"א: הסתלקות בתמורה .....
55	1. כללי .....
60	2. הלכות בתי-המשפט .....
60	2.1 עניין דבורה מוניץ נ' סמי דקלו .....
71	2.2 עניין יגאל סיטין נ' מיכל סיטין ואח' .....
83	פרק י"ב: האם אדם יכול לחזור בו מהסתלקותו .....
85	פרק י"ג: פגם ברצון היורש שהסתלק מהעזבון .....
85	1. כללי .....
86	2. חוזה למראית עין - סעיף 13 לחוק החוזים .....
86	2.1 כללי .....
87	2.2 מהו חוזה למראית עין? .....
88	3. נטל ההוכחה .....
88	3.1 רמת ההוכחה .....
90	3.2 טענה בעל-פה נגד מסמך בכתב .....
91	4. נפקות חוזה למראית עין .....
91	4.1 ביחסים בין הצדדים להסכם .....
92	4.2 חוזה למראית עין וצד שלישי .....
93	5. טעות - סעיף 14 לחוק החוזים .....
103	6. הטעיה - סעיף 15 לחוק החוזים .....

108.....	7. כפיה - סעיף 17 לחוק החוזים
110.....	8. עושק - סעיף 18 לחוק החוזים
113.....	9. דרך הביטול - סעיף 20 לחוק החוזים
	10. כשרות המנוח/ה לחתום על תצהיר הסתלקות - סעיף 2 לחוק
114.....	הכשרות המשפטית והאפוטרופסות
115.....	11. דוגמאות מהפסיקה
	פרק י"ד: תיקון וביטול של צו ירושה ושל צו קיום - סעיף 72 לחוק
123.....	הירושה
123.....	1. הדין
124.....	2. כללי
	3. האם זכותו של יורש להסתלק מחלקו בעזבונו, כל עוד לא חולק
	העזבונו, עומדת לו גם לאחר שבית-המשפט נתן צו ירושה ובדגש לחלוף
128.....	הזמן והיעדרן של עובדות חדשות ממשיות?
135.....	4. דוגמאות מהפסיקה
141.....	5. סיכום
	פרק ט"ו: האם ניתן להחיל את עיקרון תום-הלב על דיני
143.....	ההסתלקות
151.....	פרק ט"ז: תצהיר הסתלקות ודיני המתנה
153.....	פרק י"ז: תצהיר הסתלקות וחוק עשיית עושר ולא במשפט
157.....	פרק י"ח: הסתלקות פושט רגל/חדל פירעון ותוקפה
157.....	1. ביטול הענקות - סעיף 96 לפקודת פשיטת הרגל
	2. ביטול פעולה הגורעת נכסים מקופת הנשיה - סעיף 220 לחוק חדלות
162.....	פירעון
165.....	פרק י"ט: עיקול ותצהיר הסתלקות
169.....	פרק כ': הסתלקות וחוק מיסוי מקרקעין
171.....	פרק כ"א: אפשרות החזרה מתצהיר ההסתלקות
	פרק כ"ב: האם יש ליתן תוקף להסתלקות שכל מטרתה להכשיל את
173.....	רצונו של המצווה
193.....	פרק כ"ג: עניינים שונים
	1. האם ביטול צו הירושה על-ידי בית-הדין השרעי מבטל את הודעת
193.....	ההסתלקות?
	2. האיזון בין שיקול צדק "כלליים", המבקשים להרתיע צדדים
	מכריתת חוזים בלתי-חוקיים, לבין שיקול צדק "פרטניים" בין הצדדים
	הקונקרטיים לחוזה, שנטלו חלק "בתרגיל ההסתלקות" (לרבות
200.....	המערער), מטה את הכף לתוצאה בדבר חיוב המשיב 1 בהשבה
203.....	3. הסתלקות ופקודת הירושה המנדטורית

4. אדם הוכר כזכאי לדירה ציבורית וטרם הקצאתה קיבל סיוע בשכר דירה. בתוך כך, הפך ליורש אולם ויתר על חלקו בירושה לטובת יורשת אחרת - בנסיבות אלה, האם הוא נכנס לגדר ההגדרה "חסר דירה" המהווה תנאי להכרה בזכאות לדיור ציבורי ולקבלת סיוע בשכר דירה? 206

5. עניין דשת - רע"א 5103/95 214

6. פקודת הירושה 235

שער ב': עסקאות אחרות בזכות היורש - סעיף 7 לחוק הירושה 251

פרק א': הדין 251

פרק ב': הלכה למעשה 253

שער ג': יורש פסול ויורש שהסתלק - סעיף 15 לחוק הירושה 257

פרק א': הדין 257

פרק ב': הלכה למעשה 259

שער ד': דוגמאות כתבי בי-דין 261

פרק א': בקשה למתן צו ירושה חלקי 261

פרק ב': בקשה למתן צו ירושה ביחס לזכותו של המבקש-התובע לרשת 25% (במעוגל) הנותרים מעזבון המנוחה 267

פרק ג': בקשה לזימון עד - תיק עזבון 285